

**“ALS JE DE DAWN
RIJDT MET HET
DAK DICHT, IS HIJ
NET ZO STIL ALS
EEN WRAITH”**

**SPECS
ROLLS-ROYCE WRAITH**

Motor
6,6 liter V12 met turbo

Maximaal vermogen
632 pk bij 5.600 tpm

Maximaal koppel
800 Nm bij 1.500 tpm

0—100 km/h
4,6 seconden

Topsnelheid
250 km/h (begrensd)

Keuze

Een Wraith of toch doorsparen voor de open Dawn? Wie kan kiezen verkeert hoe dan ook in een luxepositie, maar wij houden het op de Wraith: net wat minder braaf dan die keurige cabrio. Hoewel je ook door kunt schieten. Je hoeft maar even een plaatje van de Wraith van Memphis Depay te googelen om te snappen wat we bedoelen.

Prijs
Vanaf € 389.400
Testauto € 449.400

4

5

/ SINT-PIETER

Inmiddels hebben we ontdekt dat we in het buurtschap Rome geen espresso kunnen drinken. Omdat we niet voor één gat te vangen zijn, rijden we door naar Oudenbosch. Daar staat een soort kopie van de Sint-Pieter, waardoor Oudenbosch ook wel 'het Rome van de lage landen' wordt genoemd. De echte is weliswaar zo'n 16 keer groter, maar toen de bouw van de kopie in Oudenbosch begon had dat plaatsje niet meer dan 3.500 inwoners. Het is nog steeds bepaald niet groot, dus een espresso-bar zoeken we er tevergeefs. Dat vraagt om een drastische oplossing en we stellen de navigatie in op Bar Beton in Utrecht, dat in de Romeinse tijd immers Traiectum heette. Het gevoel van Rome, dat volgens designer Giles Taylor zo

4 Karakteristiek: de opvallende raamlijn van de Wraith, met de brede chroomstrip erlangs. We zouden zelfs willen zeggen: aantrekkelijk.

5 Het voordeel van een vast dak op je Rolls is dat je de sterrenhemel kunt bestellen: talloze lichtpuntjes die de sterren boven Goodwood voorstellen.

goed bij de Dawn past, krijgen we er niet echt. Maar terwijl we deze dag op zoek gingen naar een goede espresso, hebben we wel een goed beeld gekregen van de Dawn. Zijn karakter is daadwerkelijk anders dan dat van de Wraith, die we ook bij ons hadden. En eerlijk gezegd is hij ons zo goed bevallen, dat we het echte Rome er ook nog wel eens mee willen bezoeken. Met Marissa, als het maar half kan. ☑

SPECS JAGUAR XE 20D AWD R-SPORT

Motor
2,0 liter viercilinder diesel met turbo

Maximaal vermogen
180 pk bij 4.000 tpm

Maximaal koppel
430 Nm bij 1.750 — 2.500 tpm

0—100 km/h
7,9 seconden

Topsnelheid
225 km/h

Keuze
Een Mercedes C-Klasse, een Audi A4 of een BMW 3 Serie? Prima, maar wel een beetje voor de hand liggend allemaal. De XE zie je minder vaak en is samen met de BMW de best rijdende auto in zijn klasse.

Prijs
**Vanaf € 56.846,
Testauto € 71.082,
Jaguar XE vanaf € 42.580**

OUDJES DOEN HET NOG BEST

Met de Rolls hadden we geen tijd om half Europa door te rijden, maar op een ander moment hadden we daar wél tijd voor. Met een behoorlijke stoet klassiekers, om precies te zijn, die het nog best bleken te doen in de sneeuw.

De bestemming is ieder jaar anders, maar het doel hetzelfde: deelnemers aan de Winter Trial willen de sneeuw in met hun auto — hoe meer sneeuw, hoe beter. De auto's die mee mogen doen, zijn allemaal gebouwd vóór 1980. Het veld loopt uiteen van Volvo's Amazon tot een Rover 3500 en van 911's tot een 2CV. We wilden dit eens van dichtbij meemaken en besloten aan te haken. Omdat we zo snel geen klassieker tevoorschijn konden toveren, deden we lufjes mee met een nieuwe auto: een Jaguar XE. Vierwielaandrijving, stoelverwarming, stuurverwarming, en een zuinige maar snelle dieselmotor bovendien. De deelnemers met hun ouwe brikkes zouden jaloers op ons zijn, zoveel was duidelijk.

We hadden eerlijk gezegd het idee dat zulke ritten voor volgevreten padden vanaf een jaar of zestig waren, stoffige types die een uitgezet ritje willen doen om hun pruttelende klassieker nog eens wat buitenlucht te gunnen. Niets was echter minder waar. Dat bleek wel uit de

winnaars: *Telegraaf*-journalist Werner Budding en zijn navigator Maiko Wellink in de ene klasse, en de 30-jarige Shirley van der Lof met haar vader Alexander in de andere klasse. Shirley is een van de weinige vrouwen die het tot de Formule 3 schopte. Het racen heeft ze niet van een vreemde, haar opa Dries van der Lof was in 1952 de eerste Nederlandse Formule 1-coureur. Ze woont samen met Yelmer Buurman, coureur voor Mercedes-AMG. Die deed overigens ook mee, vers overgevlogen uit Dubai waar hij een 24-uursrace reed. Hij vertelt: 'Het is niet de eerste keer dat ik aan de Winter Trial meedoe, en ook zeker niet de laatste. Met die klassieke auto's zonder ABS, tractiecontrole en andere hulpmiddelen door de sneeuw, dat is een week lang plezier.'

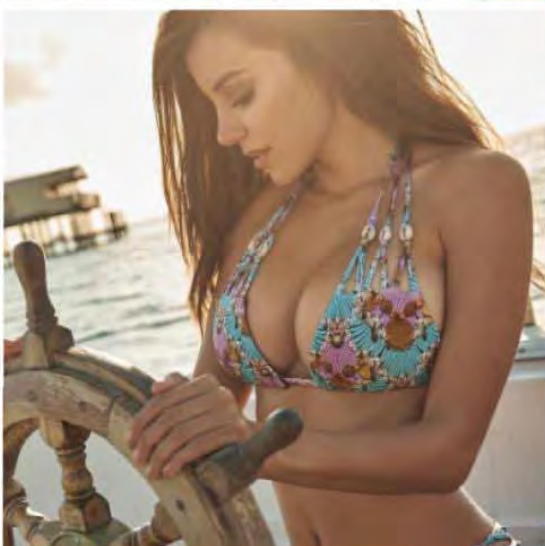
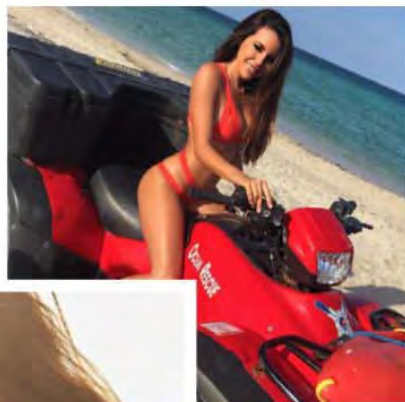
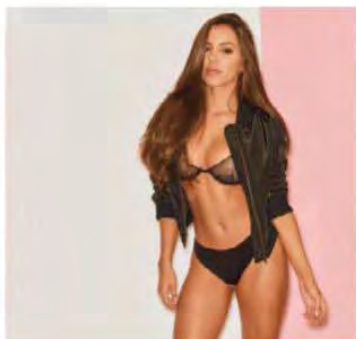
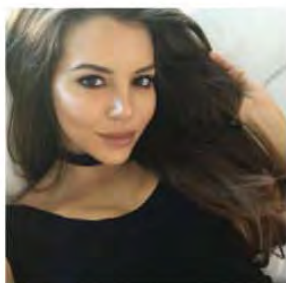
Op de tweede dag volgen we Yelmer en zijn navigator Nathalie van der Lof om wat foto's te maken. De sport bij ritten als deze bestaat uit kaartlezen, maar soms ook uit het rijden van een gemiddelde snelheid over een bepaald tra-

ject. Die gemiddelde snelheid ligt altijd onder de maximumsnelheid, maar gemiddeld 50 rijden op een weg met een flink pak sneeuw is ook niet eenvoudig. Yelmer en zijn navigator rijden al snel verkeerd, een bos in waar nóg meer sneeuw ligt. De lichte, wendbare klassieker gaat er vrolijk doorheen, terwijl onze moderne Jag met zijn brede banden in ieder spoor glijdt, met als resultaat dat we binnen een kilometer hopeloos vastzitten. De rest van de week houdt de Jaguar zich echter prima, al krijgen we meer en meer respect voor de deelnemers die met -20 graden in hun soms onverwarmde klassiekers door de sneeuw knallen.

Oud-rallykampioen Erwin Doctor heeft de pech dat hij met zijn Ford Escort over een gemene hobbel rijdt, met als resultaat dat hij bijna haaks linksaf slaat op de plek waar hij juist een flauwe bocht naar rechts moet maken. Een paar seconden eerder hadden we ons nog verbaasd over de snelheid waarmee hij langskwam, nu kijken we met evenveel verbazing hoe hij metersdiep de sneeuw in verdwijnt en hoe de Escort nèt niet op z'n zij rolt. Dit is bepaald niet het oudemanntjesfestijn dat we verwacht hadden. En hoewel onze Jaguar zich prima heeft gehouden tijdens deze week in de sneeuw, willen we volgend jaar gewoon meedoen. Mèt een klassieker. ☑

SHELBY CHESNES

In 2012 schitterde Shelby Chesnes in de Amerikaanse Playboy. Het bleek een opmaat naar een carrière van heel veel opdraven op partijtjes in bikini. Vinden we prachtig, want in weinig verhullende kledij komt deze kittige brunette het best tot haar recht. De Instagram van Shelby leest als een groot feestje, en dat is het dan ook weer om naar te kijken.

Bekijk meer foto's van Shelby Chesnes op Instagram.

@shelbychesnes

EEN PORTIE ZELFGEKLOPTE SLAGROOM

Ik wilde een afspraak maken met drie oude vrienden voor ons jaarlijkse reüniediner. Een afspraak maken met drie vrienden is tegenwoordig nog moeilijker dan een afspraak maken met de gemeente, de woningbouwvereniging en de huisarts bij elkaar, maar gelukkig is er een hulpmiddel: de website Datumprikker.nl. Verdomd handig.

Het was 2 januari, dus ik stelde drie zaterdagavonden voor in januari en vinkte ze allemaal maar vast aan, want ik kan eigenlijk altijd. Daarna zocht ik ruim twee uur naar een mooi achtergrondplaatje voor bij de afspraak, aangezien de plaatjes die ik kon kiezen – cliché-afbeeldingen van wijnglazen, vleesgerechten en veel te aantrekkelijke stockmensen – mij niet bevielen. Uiteindelijk vond ik een foto van een boerenkoolstamppot met worst, maar toen ik die in onze afspraak plaatste, kwam er slechts een klein gedeelte van de afbeelding in beeld. De boerenkool leek daardoor op een oneindige zee van groene pus en de rookworst op het Geheime Deel van een overwerkte pornoacteur met psoriasis. Nou ja, dat was meteen een mooi voorschot op de gespreksonderwerpen, dacht ik – weer eens wat anders dan Briënne van Tarth uit *Game of Thrones*, de bitcoin, Lou Reed, zweetvoeten en zwarte ontlasting.

Vriend B. is ambtenaar, dus die had de volgende dag bij elke datum netjes aangegeven of hij wel of niet kon. Vriend J. had een paar dagen later ook wat aangevinkt en -gekruist, al kon ik aan zijn vinkjes en kruisjes merken dat hij dat met tegenzin had gedaan (hier kom ik straks op terug). Vriend M. moest wachten tot donderdagmiddag, meldde hij, want dan wist hij of hij op de enige zaterdagavond die nog kans maakte 'een vergadering' had. Sinds wanneer is een bezoekje aan Club Chantal een vergadering? dacht ik, maar ik besloot niet door te vragen. Hij had het al druk genoeg, aan zijn kruisjes te zien.

U raadt het al: geen enkele zaterdagavond scoorde vier vinkjes. Dus maakte ik een nieuwe afspraak en selecteerde drie zaterdagen in maart(!). B. en M. zetten een paar hoopgevende vinkjes, maar J. hield het bij

drie gele kringeltjes: onzeker dus. 'Mijn agenda loopt maar anderhalve maand vooruit', stond er bij de tweede zaterdag. En twee weken verder: 'Dit is helemaal uit den boze'. J. heeft namelijk agenda-angst. Afspraken maken vindt hij burgerlijk. Dat betekent dat ik soms om vijf voor zeven 's avonds een sms'je van hem krijg of ik over 19 minuten ergens 'een biefstukje' wil eten. Aangezien ik karakterologisch ongeschikt ben voor spontane afspraken, is mijn antwoord altijd hetzelfde: nee. Daarom zien we elkaar maar één keer per jaar – op het reüniediner van de vier vrienden.

“U RAADT HET AL: GEEN ENKELE ZATERDAGAVOND SCOORDE VIER VINKJES”

U raadt het alweer: ook in maart bleek er geen enkele zaterdag te zijn waarop we alle vier konden. Hoewel, er was één zaterdag met drie vinkjes, maar daar stond dus een kringeltje bij van J. Er volgden enkele dagen van

intensief sms-verkeer tussen J. en mij. Ik zette al mijn psychologische vaardigheden in ('neem verdomme maar een extra Xanax') om hem te overreden een datum te prikken. Tot mijn verbazing werkte het: ik kreeg een berichtje dat hij zijn 21-jarige oppas had omgekocht met wat blikjes Fernandes en 'een portie zelfgeklopte slagroom' en nu op de enige zaterdag kon waarop de rest ook beschikbaar was. Verheugd mailde ik iedereen om de datum muurvast te zetten in hun agenda voordat hun vrouw/vriendin er een verjaardag bij de Stoopjes van nummer 36 bij zou schrijven. Anyway, wat ik eigenlijk wilde zeggen: op 11 maart heb ik mijn jaarlijkse reüniediner met drie oude vrienden. Ik zou er wel naar uit willen kijken, maar ik ben nu al kapot. ☒

Robert van Eijden (1971) is freelance tekstschrijver en parttime levensgenieter. Voor Playboy zet hij maandelijks zijn belevenissen als man in een vrouwenmaatschappij op papier. In 2015 verscheen zijn debuutroman *Boek* (256 blz.).

TWINTIG JAAR NA AFSCHAFFING VAN DE DIENSTPLICHT

WAT STELT ONS LEGER VOOR?

Ons leger is er niet sterker op geworden sinds de dienstplicht twintig jaar geleden verdween. Er is geen geld, er zijn geen manschappen, missies worden vroegtijdig onderbroken en de onvrede onder de soldaten groeit. Zes belangrijke vragen over de Nederlandse krijgsmacht.

TEKST JOHN DEN BRABER

/ 1. HOE STAAT HET NEDERLANDSE LEGER ERVOOR?

Onze vaderlandse krijgsmacht is een zorgenkindje, waar het volk en de politiek al jaren weinig meer mee hebben en waar louter ontevreden mensen lijken te werken. Onlangs nog werd de website Defensiepersoneelinactie.nl gelanceerd. De reden: het vastlopen van de cao-onderhandelingen tussen de vakbonden en de defensietop. Het zegt veel over de huidige staat van het Nederlandse leger en haar relatie met de machthebbers.

'Ik ben tien jaar militair geweest. In die periode werd alles alleen maar minder. Moet je je voorstellen dat je in een bedrijf werkt dat al twintig jaar aan het inkrimpen is. Terwijl je weet dat er een duidelijke groeimarkt is voor je product, want de wereld is er nu niet bepaald veiliger op geworden. Ja, dat is frustrerend.' Aan het woord is Martijn Kitzen, universitair docent krijgswetenschappen en voormalig officier bij de Koninklijke Land- en Luchtmacht. Hij schreef het boek *Oorlog Onder De Mensen*, waarin onder meer zijn periode in Uruzgan wordt besproken. Volgens Kitzen was de missie daar heel goed bezig, maar werd vanwege een gebrek aan politieke wil, manschappen en materieel, veel te vroeg de biezen gepakt.

Kitzen vindt dat het voortzettingsvermogen stelselmatig ontbreekt om dit soort missies echt tot een structureel succes te maken. 'Je merkt al dat er nu zoiets heerst van 'dat moeten we maar niet meer doen'. Het kost te veel geld en levert te weinig op, terwijl ik ervan overtuigd ben dat je juist door langdurige interventies problemen bij de bron kunt aanpakken. Afghanistan was natuurlijk nog best ver weg, maar de dreiging komt steeds dichterbij.'

Hoe anders was het ruim dertig jaar geleden. Het Nederlandse leger floreerde tegen het decor van de Koude Oorlog. Defensie bezat meer dan 100.000 mankrachten, bijna 1.000 tanks en 200 F16-straaljagers. Nu is het aantal militairen tot een derde gedecimeerd en bezitten we 18 tanks, die ook nog eens van de Duitsers worden geleased. Een van de oorzaken van het teruggelopen aantal soldaten was in eerste instantie de opschorting van de

dienstplicht, geïnitieerd en uitgevoerd door toenmalig defensie-minister Relus ter Beek.

Volgens defensiesdeskundige Dick Zandee van Instituut Clingendael een voor die tijd logische stap. De Koude Oorlog was voorbij en we vonden dat de krijgsmacht andere dingen moest gaan doen dan het land verdedigen. In Europa was met het Vredesdividend immers de 'eeuwige vrede' uitgebroken en vredes- en opbouwmissies in niet-NAVO-landen lonkten. 'Dienstplichtigen konden overzeese missies weigeren en door over te stappen op een professioneel leger, was dat probleem dus getackeld. Daar komt bij dat herstructurering ook nodig was omdat er na de val van De Muur meteen flink was bezuinigd op defensie.'

/ 2. WAT VINDT NEDERLAND?

'Nederlanders hebben altijd wat schizofreen tegen de dienstplicht aangekeken,' vertelt militair historicus Christ Klep over de opschorting van de opkomstplicht, zoals de officiële benaming luidt. Volgens hem zijn wij nooit een martiaal, krijgshaftig volk geweest en dienstplicht werd dan ook vooral als een last en onrechtvaardig – sommige mensen kregen immers afstel – gezien. 'Aan de andere kant werden de aangeleerde discipline en sterke verhalen natuurlijk als positief ervaren, maar er ontstond nou niet bepaald maatschappelijke onrust toen werd oversgeschakeld op een professioneel leger.'

En dus zwaaide de laatste opkomstplichtige militair op 22 augustus 1996 af en schakelde Nederland over op een beroepskrijgsmacht. Er volgden missies in Kosovo, Ethiopië, Eritrea, Djibouti, Liberia, Irak en natuurlijk de allerbekendste: Uruzgan in Afghanistan. Met name die laatste opbouw- en vechtexercitie heeft defensie volgens Zandee op veel vlakken flink onderschat. Er werd klauwen met geld uitgegeven. 'Door de jaren was er al veel slijtage op materieel, maar Uruzgan spande de kroon. Onze troepen zaten daar jarenlang met constant 2.000 man en nog een stuk luchtmacht. Er werd heel veel gereden, gevlogen en geschoten in een woestijnklimaat. Zo'n extra aanslag op het exploitatiebudget

1. Minister Hennis-Plasschaert van Defensie en Commandant der Strijdkrachten Tom Middendorp bij het front in Mosul.

2. We bezitten nog maar 18 tanks, die ook nog eens van de Duitsers worden geleased.

3. Militairen tijdens een oefening van de luchtmobiele brigade.

4. Een luchtpatrouille in Uruzgan.

had de defensietop nooit voorzien.' Daarnaast noopten de omstandigheden volgens Zandee ook nog tot aanvullende kosten. Zoals de noodzakelijke aanschaf van de Australische Bushmasters, waarbij je wél overlevingskans had als je over een berrmbom reed.

/ 3. WAT DOET DEN HAAG?

Naast de onvoorziene 'oorlogsuitgaven', liep defensie ook aan tegen een ander probleem: de welbekende crisis. Een verdere bezuinigingsronde bereikte zijn dieptepunt onder het Kabinet-Rutte I, dat een miljard van de jaarlijkse begroting schrapte. Zijn volgende regeerperiode ging daar nog eens vier ton vanaf. Dat verschil heeft de defensietop nooit kunnen herstellen. 'Ik zeg het misschien heel hard: maar

**“IK ZEG HET HEEL
HARD, MAAR HET
LEGER IS EEN
FAILLIETE BOEL”**

het leger is een failliete boel,' zucht Anne-Marie Snels, voorzitter van defensiepersoneel-vakbond AFMP/FNV. 'Wij hebben voor het derde jaar op rij een onderzoek gedaan naar de stand van de organisatie. Hoe is het met de bezetting, teams en opleiding? Overal blijkt een gebrek aan te zijn.'

'Minister Hennis zegt dat er tijdens haar periode elk jaar geld is bijgekomen. Dat is een kletsverhaal. De dollarkoers is niet afgedekt, de door de NAVO gestelde inflatiecompensatie van twee procent wordt niet gehaald, er zijn structurele begrotingstekorten en er worden tal van tussentijdse bezuinigingsronden doorgevoerd.' Om

het leger functioneel te laten opereren, moet er in ieder geval twee miljard extra bij,' vindt Snels. 'De frustratie onder het defensiepersoneel is heel groot, dat zul je begrijpen.'

Klep is het met de vakbondsvoorzitter eens en doet er zelfs nog een schepje bovenop. Hij pleit voor een injectie van twee tot drie miljard over twee regeerperiodes, bovenop het huidige budget van acht miljard voor een structurele verbetering en daarnaast een flinke investering in modernisering, zoals nieuwe communicatie-

“MET DE AMERIKANEN IN DE BUURT, ZAL POETIN NOOIT IETS DURVEN.”

systemen en cybertechnologie. Ook Zandee ziet extra geld als enige optie voor de tanende staat van het leger. ‘De krijgsmacht van nu is een herstellkrijgsmacht die zelfs nog hersteld moet worden. We zitten nog steeds op het ambitieniveau van de tijd dat we dachten dat er altijd vrede zou blijven. Dat is nu helemaal veranderd.’ Volgens Zandee heeft terrorisme en vooral de aanslag op vlucht MH17 wel weer bewustwording van dreiging losgemaakt op het Binnenhof. ‘Bijna alle politieke partijen hebben defensie weer op de agenda gezet en dat is nodig. In de jaren 2020 moet de Marine bijvoorbeeld

vrijwel alles vervangen, van fregatten en onderzeeboten tot oppervlakte-schepen. Het investeringsbudget is nu simpelweg te laag.’

/ 4. ZIJN WE HET LACHTERTJE VAN EUROPA?

Met al deze bedroevende vooruitzichten, rijst de vraag of ons leger nog wel serieus wordt genomen door de rest van de klas. Zandee vindt dat het wel meevalt. Er zijn volgens hem landen die het nog veel slechter doen dan wij. ‘Nederlanders hebben een groot voordeel: onze rationaliteit. Wij geven – in tegenstelling tot veel Zuid-Europese landen – amper geld uit aan ‘feestartikelen’. Zaken die we eigenlijk niet nodig hebben, klatergoud voor de show. Wij zijn qua bevolkingsomvang en defensiebudget een soort solo-subtopper, omdat er geen land is met hetzelfde aantal inwoners. We zijn veel kleiner dan landen als Duitsland en Frankrijk, maar weer veel groter dan bijvoorbeeld de Scandinavische landen of de Belgen.’

Klep denkt ook dat het Oranje leger op zich nog voldoet in verhouding met de rest van Europa. ‘Sommige divisies, zoals de luchtmacht, denken echt dat ze bij de top-tien van de wereld horen. Maar Nederland heeft het niveau van landen als Denemarken en Noorwegen, al spiegelt defensie zich zelf graag aan Amerika, Duitsland en vooral Israël. Zij hebben de meeste ervaring, technologie en uiteraard geld. Ons spookbeeld is België, dat zelfs hele eenheden en materieel heeft opgeheven. Dat land heeft echt geen serieuze krijgsmacht meer.’

Nederland overleeft op het militaire slagveld dus vooral vanwege de kaasschaafmethode.

We doen nog overal aan mee, maar dan wel met minder eenheden en vooral korter. Met name dat laatste is volgens veel experts een afkeurenswaardige strategie. 'Dat doet Hennis wel slim,' zegt Snels cynisch. 'We doen overal mee, maar moeten altijd voortijdig weg omdat we het niet vol kunnen houden. Neem nou de missie in Mali. Het is een schertsvertoning, puur om te kunnen zeggen: 'kijk eens hoe goed wij het doen', terwijl ondertussen Duitsland ons gezicht aan het redden is.'

Naast het eerdere betoog van Kitzen is ook Klep ervan overtuigd dat de missies nu te kort zijn en een lange adem dus absolute noodzaak is in conflictgebieden. Maar er is ook een ander, meer mentaal probleem. De klem waar we nu volgens hem inzitten, is dat we wel moeten meedoen met de internationale gemeenschap. Dat is immers ons bestaansrecht, want zonder NAVO is Nederland nergens. 'Het wrange is daarbij: veel hooggeplaatste militairen vinden deze missies eigenlijk niet bij de kerntaken van het leger horen. De meeste soldaten vinden een missie zoals in Mali een leuke uitdaging, maar eigenlijk nog onder het niveau van een oefening. Dat zegt veel.'

/ 5. WAT WIL DEN HAAG?

Met de verkiezingen op komst, waarbij retoriek en onderbuik, zeker in deze tijd, een grote rol spelen, pleiten sommige politieke partijen – met het CDA en VNL als grootste voorvechters – voor de herinvoering van de dienstplicht. Dat zou namelijk op zich makkelijk kunnen, aangezien de opkomstplicht nooit formeel is afgeschaft en uit recent onderzoek blijkt dat maar liefst 62 procent van de Nederlanders het een goede maatregel vindt. Volgens VNL-Tweede

Kamerlid Joram van Klaveren is het daarom een mes dat aan twee kanten snijdt. Zijn partij vindt dat de opschorting van de dienstplicht grote nadelige gevolgen heeft gehad. Defensie kwam meer en meer buiten de samenleving te staan. Daarnaast zou herinvoering van de opkomstplicht het karakter van de jeugd mede vormgeven. Van Klaveren: 'Jongeren krijgen in dienst discipline, structuur, besef voor hiërarchie en verantwoordelijkheidsgevoel mee en dragen bij aan de collectieve veiligheid van Nederland. Defensie kampt daarnaast met veel vacatures en onvervulde plekken. Een win-situatie dus.'

De defensiedeskundigen verwijzen de Haagse plannen echter naar het land der fabelen. Herinvoering van de dienstplicht is namelijk geen oplossing, want het levert vooral nieuwe problemen op. Zandee: 'Natuurlijk is het mogelijk, maar wat voor soort krijgsmacht wil je dan? Die onderbouwing mis ik volledig bij die voorstellen. Je schopt de hele legerstructuur omver en dat betekent een onzekere periode van omvorming. In de praktijk sluit je de zaak dan vijf jaar. Dat kan gewoon niet.' Klep is het ook oneens met de stelling. Volgens hem hoorde de dienstplicht bij een periode waarin de bevolking rustig werd gehouden en de jongeren een opleiding kregen. Het grootste probleem is volgens de historicus ook nu weer: er is geen concrete dreiging voor een mandaat. 'Kijk, als de Russen Oost-Europa bezetten, dan wordt het eerste het beste wetsvoorstel om de dienstplicht weer in te voeren, onmiddellijk aangenomen. Maar nu is het geen issue. Daarnaast is het een heel duur, inefficiënt systeem, dat bijna niets oplevert.' Ook vakbondsleider Snel ziet – ditmaal wel

net als VVD-minister Hennis – niets in de politieke plannen. Defensie is nu immers werk voor professionals. Zowel de staat als de jongeren zelf zijn er volgens haar niet bij gebaat als defensie een half jaartje opleidt en de dienstplichtigen dan waarschijnlijk weer ziet vertrekken. 'Een missie is topsport en dan kun je niets met kids die even komen rondsnuffelen. Het leger is ook geen heropvoedingsinstituut voor probleemjongeren. Realiseer je waar het eerder mis is gegaan, zoals onderwijs, welzijnswerk en hulpverlening. Ga eerst eens die zaken goed regelen, voordat defensie deze problemen moet oplossen.'

/ 6. OVERLEVEN WE EEN OORLOG?

Geen nieuwe opkomstplicht dus, verouderd materieel en amper geld in het defensielaatje. De slotvraag rest: overleven we een oorlog als de Russen dan toch bij de oostgrens aankloppen? Zolang de Amerikanen in Europa zijn, hoeven we ons volgens Zandee in ieder geval geen zorgen te maken. 'Zolang Trump zijn idiote uitspraken over terugtrekking uit Europa niet waarmaakt, is er weinig aan de hand. Met de Amerikanen in de buurt, zal Poetin nooit iets durven.' Ook ex-militair Kitzen is niet bang voor een bezetting, al vindt hij het wel belangrijk dat Nederland een globale speler blijft. 'Je moet je invloed in de wereld veiligstellen, door mee te doen en resultaten te behalen. Globalisering is namelijk een heel belangrijk aspect geworden. Dat kan niet als het voortzettingsvermogen zo is afgenomen. Daar maak ik me wel wat zorgen over, ja.'

Het ministerie van Defensie reageerde niet op Playboys verzoek om commentaar.

5. Mariniers tijdens een repetitie op het Scheveningse strand. **6.** Onze bekendste missie: in de Afghaanse provincie Uruzgan. **7.** Commando van het KCT (Korps Commando Troepen) tijdens een patrouille in Mali.

ZO KOOP JE EEN STOEL IN DE FORMULE 1

**IN DE WERELD VAN PITSPOEZEN, RAZENDSNELLE
BOLIDES EN SPIJTENDE CHAMPAGNEFLESSEN
BETALEN VEEL COUREURS MILJOENEN PER JAAR OM
IN EEN FORMULE 1-WAGEN TE MOGEN SCHEUREN.
MILJOENEN DIE MEESTAL AFKOMSTIG ZIJN VAN EEN
DIKKE SPONSOR OF EEN STEENRIJKE SUIKEROOM. HOE
DRINGEN DIE PAYDRIVERS NU EIGENLIJK DOOR TOT DE
KONINGSKLASSE VAN DE AUTOSPORT?**

D

De ene keer vloog hij zomaar uit de bocht en crashte hij in de vangrail, de andere keer knalde hij pardoos op Lewis Hamilton. De Venezolaanse coureur Pastor Maldonado is zonder twijfel de meest besproken paydriver uit de Formule 1 van het afgelopen decennium. Hij stond bekend als een brokkenpiloot die zijn stoeltje vooral te danken had aan de gigantische zak geld die het Venezolaanse staatsoliebedrijf PDVSA voor hem betaalde. In de vijf seizoenen dat hij in de Formule 1 reed – van 2011 tot en met 2015 – raakte geen enkele andere coureur bij zo veel incidenten betrokken als Maldonado. Hij sloeg over de kop, duwde tegenstanders van het circuit en botste frontaal achterop andere coureurs. Dit leverde hem de website HasMaldonadoCrashedToday.com op. Critici vroegen zich niet eens af waarom deze brokkenpiloot een Formule 1-wagen mocht besturen, want het antwoord wisten ze: omdat hij bakken met geld binnenbracht.

Hoeveel geld precies is onbekend, maar in ieder geval miljoenen euro's, misschien wel dertig tot veertig miljoen. 'Er zijn zelfs grapjes gemaakt dat hij dat sponsorgeld er alleen al aan schade doorheen heeft gejaagd,' zegt NOS-F1-commentator Louis Dekker. Pas toen het geld op was en het staatsoliebedrijf zich terugtrok als Maldonado's belangrijkste sponsor, verdween hij uit de Formule 1.

/ MAX VERSTAPPEN

Paydrivers zijn zo oud als de autosport zelf. In de jaren vijftig kroonde de Argentijnse coureur Juan Manuel Fangio zich vier

keer op rij tot wereldkampioen, maar zonder de transacties van de Argentijnse regering was hij hoogstwaarschijnlijk nooit in de F1 terechtgekomen. Ook de latere wereldkampioenen Niki Lauda, Michael Schumacher en Fernando Alonso moesten in het begin van hun carrière zelf geld neerleggen om een Formule 1-stoel te bemachtigen. De uitzondering op de regel is Max Verstappen. Hij is een van de weinigen die puur op basis van talent, en via de jeugdopleiding van Red Bull, is doorgedrongen tot de Formule 1. De coureurs die niet over zulk talent beschikken, zijn voortdurend op zoek naar sponsors die

MALDONADO IS ZONDER TWIJFEL DE MEEST BESPROKEN PAYDRIVER UIT DE FORMULE 1

met bankbiljetten wapperen. Het zijn vooral de kleinere teams die om de centen verlegen zitten en hun stoeltje 'verkoopen'. In vergelijking met de grote teams, zoals Mercedes, Ferrari en Red Bull, ontvangen zij minder geld uit tv-rechten en hebben ze meer moeite om grote sponsors aan zich te binden. '90 tot 95 procent van het budget is afkomstig uit die twee inkomstenbronnen,' vertelt Michiel Mol, die al jarenlang medeaandeelhouder is van Force India, het team dat vorig jaar als vierde eindigde in het constructeursklassement. Daarnaast was Mol in 2006 en 2007 directeur van Spyker F1, het

Nederlandse Formule 1-team waar onder meer Christijan Albers onder contract stond. 'Kleine teams hebben veel minder geld te besteden. Hoe kleiner het budget, hoe langzamer de auto. Daardoor zoeken ze coureurs die zelf geld meenemen, bijvoorbeeld via een dikke sponsor of een rijke suikeroom. Sommige teams vragen tegenwoordig wel veertig of vijftig miljoen dollar per jaar.' Voor die investering krijgen sponsors vooral naamsbekendheid terug. Hun naam verschijnt onder meer op de bolide, de overall, de helm, de boarding en in persberichten. Daarnaast krijgen de geldschietters zogenoemde paddockpassen, waarmee ze zichzelf op wedstrijddagen toegang verschaffen tot vip-plekken, zoals de pitstraat, het pitdak met prachtig zicht op het circuit én natuurlijk de champagnebar. Mol: 'Die passen zijn zeer gewild en zeer schaars. Sommige sponsors zien het als een mogelijkheid om nieuwe relaties te ontmoeten en zaken te doen, anderen interesseert dat allemaal niks. Die willen gewoon zo'n pas omdat ze het zelf geweldig vinden.' Moeilijk is het in ieder geval niet om paydrivers te vinden. Ze staan in de rij, de een met nog meer geld dan de ander. Toen afgelopen jaar de

sponsor van de Indonesiër Rio Haryanto niet met de beloofde 15 miljoen euro over de brug kwam, zette het F1-team van Manor hem midden in het seizoen aan de kant. De volgende goudmijn stond immers alweer klaar, de 19-jarige Franse coureur Esteban Ocon. 'Het is de kunst om de balans te vinden tussen het talent van de rijder en de hoogte van het bedrag dat hij meeneemt,' zegt Mol, die zelf in 2007 Christijan Albers uit de wagen van Spyker zette, omdat diens sponsor de beloofde miljoenen niet betaalde. 'Dat was extreem vervelend. Wij wilden heel graag dat Albers voor ons reed. Zijn geldschietster zou in termijnen 5 miljoen dollar per jaar betalen, maar er kwam geen cent binnen. We hebben tot halverwege het seizoen gewacht. Dat heeft ons veel geld gekost.' De crux zit hem in het feit dat wanneer een sponsor zijn contractuele verplichtingen niet nakomt, de coureur gepasseerd wordt op basis van geldzaken en niet op basis van zijn rijkwaliteiten. 'Paydrivers zijn ook heus geen prutters,' zegt NOS-commentator Dekker. 'Ik denk dat driekwart van het deelnemersveld een paydriver is, daar is niks mis mee. Zonder paydrivers geen Formule 1. Het is echt niet dat zo dat Max Verstappen héél goed is en dat Giedo van der Garde er niks van kan.'

1. Brokkenpiloot Pastor Maldonado in actie. 2. Max Verstappen is een van de weinigen die puur op basis van talent is doorgedrongen tot de Formule 1. 3. Pastor Maldonado.

4. Michiel Mol (links) zette Christijan Albers (tweede van links) uit de wagen van Spyker toen diens sponsor de beloofde miljoenen niet betaalde. 5. Nieuwe goudmijn: de Franse coureur Esteban Ocon nam de plaats in van Indonesiër Rio Haryanto bij het F1-team van Manor.

/ ÉÉN TOT TWEE MILJOEN

De term paydriver is kortzichtig, vindt ook Sander Dorsman, teambaas van MP Motorsport. Dit Nederlandse team komt uit in de lagere klassen van de autosport, zoals de GP2, de Formule Renault 2.0 en de Formule 4. In al deze klassen, die als opstap naar de Formule 1 dienen, moeten coureurs zelf voor hun financiën zorgen. 'Topsport kost geld. Als je in je jeugd op hoog niveau tennist, heb je veel reis- en verblijfskosten en moet je een coach betalen. Ben je dan ook een payspeler?' vraagt Dorsman zich af. 'Het enige verschil is dat autosport duurder is.' In de autosport geldt in de lagere klassen in principe hetzelfde als voor de Formule 1. Elke coureur neemt zijn eigen geld mee, alleen extreme talenten belanden in een opleidingssteam dat de kosten voor hen betaalt. Hoeveel een stoeltje in de GP2 kost, de hoogste klasse waarin MP Motorsport actief is en waaruit ieder jaar enkele coureurs de overstap naar de F1 maken, wil Dorsman niet zeggen. Het lijkt hem niet verstandig, omdat de bedragen uiteenlopen en de ene rijder meer betaalt dan de ander. Force India-aandeelhouder Michiel Mol wil wel zeggen om hoeveel geld het gaat: volgens hem betaalt je in de GP2 al snel één tot twee miljoen dollar. Voor een plekje in de Formule 4, de instapklasse voor rijders die het karten ontgroeid zijn, is zo'n 150.000 euro per jaar nodig, zegt Dorsman. Geld dat de minderjarige coureurs zelf bij elkaar moeten sprokkelen. 'Ze zien het als een investering in hun carrière,' aldus Dorsman. De jacht naar sponsors begint al op jonge leeftijd. Veel jonge, talentvolle coureurs kloppen wanhopig met hun vaders aan bij

'JE MOET HET GELUK HEBBEN DAT IEMAND HET IN JE ZIET ZITTEN'

sportmarketingbureau's, zoals het Nederlandse Triple Double, met de vraag hoe zij de kans vergroten sponsoren binnen te halen. Geen geld betekent einde carrière, al op veertienjarige leeftijd. 'Het moment dat wij benaderd worden, is meestal zodra een coureur overstapt van de kart naar de raceauto,' zegt sportmarketeer Patrick ter Haar, binnen Triple Double gespecialiseerd in autosport. 'Karten lukt nog wel als papa het graag wil, al kost karten ook duizenden euro's. Daarna lopen de bedragen flink op. In principe helpen wij dit soort jongens niet, omdat wij primair aan de kant van het bedrijfsleven werken. Al zijn wij natuurlijk niet te beroerd om sporters tips te geven. Wij weten wat het bedrijfsleven vraagt. Je moet onder andere een identiteit hebben die past bij het bedrijf of het merk, een uitstraling die de doelgroep aanspreekt, online actief zijn en flexibel zijn als de sponsor iets van je vraagt. Daarmee vergroot je je kans op een sponsordeal en indirect dus ook op een mooie carrière in de autosport.'

/ EEN GEK VINDEN

De vraag is natuurlijk waarom een sponsor in vredesnaam zoveel geld steekt in een coureur die in een lage klasse als de Formule 4 rijdt of in een jochie dat zelfs nog maar aan het karten is. Ter Haar: 'Om eerlijk te zijn moet je op die leeftijd een gek vinden die er geld insteekt. Je moet het geluk hebben dat iemand het in je ziet zitten. Een veertienjarige die het goed doet in het Europese racecircuit is misschien interessant voor een

lokale ondernemer met een autosporthart. Die vindt het leuk dat zo'n jongen uit het dorp in de krant staat. Later kan hij claimen dat hij aan de wieg stond van het succes. Het is vaker goodwill dan dat hij er daadwerkelijk van profiteert.' Volgens MP Motorsport-teambaas Dorsman is er ook nog een andere reden waarom geldschieters hun portemonnee trekken. 'Sponsoren mogen op het circuit van Zandvoort mee de vip-tent in. Bovendien mogen ze mee naar een Formule 1-wedstrijd als hun coureur in het voorprogramma rijdt. Dat vinden die mensen natuurlijk helemaal te gek.'

Eén van de bekendste paydrivers uit de Formule 1-geschiedenis is Nederlander Giedo van der Garde. Zijn F1-carrière schetst in een notendop hoe paydrivers met een rijke suikeroom zichzelf een stoeltje kunnen verschaffen, maar weer net zo snel moeten vertrekken als andere coureurs met nóg meer geld strooien. Om te

beginnen debuteerde Van der Garde in 2012 in de Formule 1 bij het Maleisische team Caterham. Bekend is dat hij vooral op de creditcard van zijn schoonvader en Quote 500-miljardair Marcel Boekhoorn teerde. De investeerder pompte met kledingfirma McGregor, waar Boekhoorn samen met enkele andere Quote 500-leden eigenaar van was, miljoenen in de racecarrière van zijn schoonzoon. Die maakte in 2014 de overstap naar Sauber, waar hij een stap terugzette en testcoureur werd. 'Dat is een klotebaan. Dan doe je geen reet,' zegt NOS-commentator Louis Dekker, die ook economieverslaggever is en zodoende een scherp oog heeft voor geldstromen binnen de Formule 1. 'Van der Garde had dat jaar tijd genoeg voor interviews. Hij accepteerde die rol enkel en alleen omdat hij wist dat hij het jaar daarop wél tot de eerste twee coureurs zou behoren. Dat was afgesproken.' Uiteindelijk tekende Van der Garde inderdaad een contract bij Sauber dat hem in het jaar

6. De Braziliaanse coureur Felipe Nasr (links) en de Zweedse rijder Marcus Ericsson boden Sauber een grotere zak geld dan Van der Garde. 7. Van der Garde werd daarop schaamteloos aan de kant gezet.

2015 een F1-stoeltje moest opleveren. Zo ver kwam het echter nooit, omdat het verhaal een bizarre wending nam. Sauber zat behoorlijk in de financiële problemen en stevende af op een faillissement. Toen de Braziliaanse coureur Felipe Nasr, gesteund door de kapitaalkrachtige bank Banco do Brasil, en de Zweedse rijder Marcus Ericsson een grotere zak geld boden dan Van der Garde, schoof Sauber de Nederlander schaamteloos aan de kant. Ondanks dat hij al een contract getekend had. 'Stel dat Van der Garde 10 miljoen inbrengt en een Braziliaan biedt 20 miljoen en een Zweed 30 miljoen, dan is Van der Garde weg. Niet bij de grootste teams, zoals Mercedes en Ferrari, maar wel bij de teams die elk dubbeltje moeten omdraaien', aldus Dekker, die benadrukt dat de bedragen die hij noemt fictief zijn. 'Het bedrijf Sauber – want een Formule 1-team is een bedrijf – heeft in die onzekere tijd voor haar 330 werknemers gekozen. Ik ken de namen en de gezichten van de mensen die op hun loon wachtten. Sauber heeft bewust contractbreuk gepleegd en een eventuele schadeclaim voor lief genomen.' Van der Garde sleepte zijn werkgever in maart 2015, een week voorafgaand aan het nieuwe F1-seizoen, voor de rechter. Beide partijen kwamen op de valreep, een paar dagen voor de eerste F1-race van het jaar, een schikking overeen. Sauber kocht het contract van Van der Garde af voor een

bedrag dat officieel nooit is bekendgemaakt. Dekker: 'Het hoogste bedrag dat ik heb gehoord is 16 miljoen euro, het laagste is 8 miljoen euro. Je moet beseffen dat Van der Garde een deel daarvan al geïnvesteerd had. Hij heeft het contract alleen kunnen tekenen omdat Sauber hem zover heeft gekregen er van tevoren al geld in te steken. Stel dat-ie al tien miljoen geïnvesteerd had, dan is-ie misschien alsnog twee miljoen kwijtgeraakt.' De vraag is hoe een noodlijdend bedrijf opeens zo'n gigantisch bedrag kon ophoesten. Aan de ene kant is het mogelijk dat de coureurs Felipe Nasr en Marcus Ericsson zoveel geld binnenbrachten dat Sauber daarmee Van der Garde kon afkopen. Anderzijds zingt er in de F1-wereld een gerucht rond dat niemand minder dan Formule 1-baas Bernie Ecclestone, die begin 2017 na veertig jaar zijn functie neerlegde, de afkoopsom heeft betaald. De excentrieke Brit zou na het faillissement van enkele teams bang zijn geweest voor nog minder renstallen op de grid. Dekker: 'Ik weet niet wat daarvan waar is. Het antwoord weten alleen de hoofdrolspelers zelf.'

DEZE WERELDKAMPIOENEN BEGONNEN ALS PAYDRIVER

* Zevenvoudig wereldkampioen Michael Schumacher maakt in 1991 zijn debuut in de Formule 1. Het team Jordan zoekt een vervanger voor coureur Bertrand Gachot, die de gevangenis in moet omdat hij een taxichauffeur met traangas heeft bespoten. Voor 150.000 dollar mag Schumacher zes races plaatsnemen in de F1-bolide. Het jaar daarop maakt hij de overstap naar Benetton, waar hij in 1994 zijn eerste wereldtitel op zijn naam schrijft.

* Fernando Alonso belandt in 2001 via een zak geld van zijn manager Flavio Briatore in de Formule 1. Briatore zet Alonso weg bij Minardi en haalt hem in 2003 naar zijn eigen team Renault, waar hij teamchef is. Daar verovert Alonso twee wereldtitels.

* Niki Lauda debuteert in 1972 in de Formule 1 bij team March door zich in te kopen met 30.000 geleende Britse ponden. Zijn eerste resultaten zijn bedroevend. Een jaar later koopt hij een stoel bij het hoger aangeschreven BRM. Daar valt hij op bij Ferrari, dat hem in 1974 een contract aanbiedt. Bij Ferrari wint Lauda twee wereldtitels en vanaf dat moment kan hij de leningen terugbetalen. Later wordt de Oostenrijker ook bij McLaren nog één keer wereldkampioen.

**35%
KORTING
NORMAAL
€ 81**

**12 NUMMERS
VOOR**

€ 53,-

PROFITEER DIRECT!

playboy.nl/abo of bel 0900 - 22 65 263

(ma t/m vr 09.00—17.00 uur, 10 ct. per minuut)

PLAYBOY'S
STIJLGIDS
voor de
MAN

HOW TO BE A PLAYBOY
Stijl- en spelregels voor de gentleman

Alles weten over sigaren
De humor van Bill Murray begrijpen
Meer van je horloge aflezen dan alleen tijd
Duitse whisky met know-how serveren
Hoe je seksvriendschappen met vrouwen onderhoudt
Letterlijk de wereld in huis halen

ILLUSTRATIES TIM MÖLLER-KAYA

5

FEITEN

OVER SIGAREN

GODSVERERING was de reden dat de Zuid-Amerikaanse bevolking ongeveer 7.000 jaar geleden begon met het roken van tabak. In 2012 vonden archeologen bij **OPGRAVINGEN** in Guatemala 600 jaar oude sigaren, afkomstig uit het Mayatijdperk.

Bij een veiling gingen ze voor meer dan een half miljoen dollar onder de hamer. Nog rendabeler is de **CUBAANSE**

MONTECRISTO NO. 4 – de bestverkochte sigaar ter wereld.

JOHN F. KENNEDY was zo lyrisch over deze Habanos, dat hij zijn voorraad van 1.200 H. Upmann-sigaren verzekerde voordat hij in 1962 het handelsembargo tegen Cuba ondertekende. Toch heeft de Amerikaanse eigenaar van de **EL GIGANTE** vandaag de dag een stukje meer te roken. Dit is namelijk de grootste sigaar aller tijden, met een afmeting van 5,8 meter en een gewicht van 400 kilo.

MYTHE OF WAARHEID

Klopt het eigenlijk dat...

BILL MURRAY MET 4,5 KILO MARIHUANA BETRAPT IS?

Voor William James 'Bill' Murray was 21 september 1970 een bijzondere dag. Het was zijn twintigste verjaardag en de jonge student medicijnen reisde van een familiebezoek in Chicago terug naar zijn opleiding in Denver – een noodlottige reis. Om het wachten op de luchthaven wat te veraangename, vertelde de beruchte grappenmaker – zo'n 22 jaar voor de film *Groundhog Day* – een uiterst riskante grap; hij maakte zijn medepassagiers wijs dat hij twee bommen in zijn koffers verstopt had. Niet iedereen kon hier om lachen en een kaartjescontroleur die het verhaal had meegekregen, schakelde de politie in. Deze

ontdekte in de bagage van Murray geen bommen, maar wel 4,5 kilo aan marihuana met een waarde van 20.000 dollar. Bill Murray werd vervolgd voor drugsbezit en kreeg vijf jaar gevangenisstraf. Hij heeft die straf nooit uitgezeten. Omdat dit zijn eerste strafbare feit was, kreeg hij 'm voorwaardelijk opgelegd.

Met de verkoop van marihuana bekostigde Bill Murray ooit zijn studie.

DUITSE WHISKY

Duitse distilleerderijen maken tegenwoordig hun eigen malt. Zelfs een highlander hoeft niet meer per se een Schot te zijn. Waarom we naar de oostburen moeten? Omdat Duitsland de thuishaven is van de Finch.

WAT ZIT ER IN?

Onder bitters verstaan we sterkedrank met minstens 15 procent alcohol en een dominerende, bitterkruidige smaak.

Het aroma van de likeur komt vooral van kruiden en specerijen, wortels, bladeren en diverse fruitsoorten. Lang waren ze alleen te bestellen van de sterkedrankenkaart in restaurants, maar tegenwoordig kun je ze ook aan de bar krijgen – en dan niet alleen in een cocktail.

FINCH 'BARREL PROOF'

€ 59 / finch-whisky.de

De edele 'Barrel Proof' is uit tarwe gedistilleerd, heeft acht jaar in bourbon- en portvaten gerijpt en wordt daarna onverdund – cask strength – gebotteld. Het resultaat: een sterke 54 procent die op de tong nog steeds erg zacht is, met fijne vanille-, wijn- en honingaroma's. Een whisky voor avonden bij de haard.

FINCH 'SINGLE MALT'

€ 46 / finch-whisky.de

De Duitse single malt die echt niet onderdoet voor de Schotse variant. De meesterdistilleerder laat hem in wijn- en sherryvaten rijpen. Daardoor krijgt hij elegante, wijnachtige aroma's waar sherrynoten en peperige nuances in zitten. Een fijne drank voor als je vrienden spontaan op bezoek komen.

FINCH 'CLASSIC'

€ 35 / finch-whisky.de

Dit ras wordt door de fabrikant beschouwd als de perfecte introductie tot de wereld van Finchwhisky. Hij ligt vijf jaar te rijpen in wijn- en bourbonvaten en zijn aroma's zijn erg divers. Ze variëren van vanille en karamel met chocola naar de fruitige tonen van rozijnen. Deze whisky drink je puur of in een cocktail.

SLIM KLOKJE

Wie technologisch bij de tijd wil zijn, leest van zijn horloge meer af dan alleen de uren en minuten. Hij draagt een computer aan zijn arm, die bijna net zoveel kan als een mobiele telefoon. Vier smartwatches voor elk type man en portemonnee.

**VOOR
DE BAAS**

— **KLASSIEK** —

Met zijn behuizing van Grade 5-titanium en functies zoals Google Voice Control en compatibiliteit met zowel Android als iOS, combineert de Tag Heuer 'Connected' (ca. 9.300 euro) klassieke waarden en hightech.

**VOOR
DE PER-
FORMER**

— **SPORTIEF** —

De 'Fenix 3 Sapphire Titanium' (ca. 800 euro) van Garmin is met zijn ingebouwde activitytracker voor loopanalyse en fysiologische metingen een welkome metgezel voor de moderne sportliefhebber.

**VOOR
DE HIPSTER**

— **ELEGANT** —

Stijl- en modebewuste mannen laten hun exclusieve smaak zien met de Apple Watch 'Hermès' (ca. 1.750 euro). Hier zit de rechthoekige roestvrijstalen kast met keramische bodem op een stijlvolle kalfsleideren band.

**VOOR
DE ALL-
ROUNDER**

— **VEELZIJDIG** —

Voor zakelijke bijeenkomsten of een goed feest tot in de late uren – met de gepersonaliseerde wijzerplaatdisplay ziet de Samsung 'Gear S2' (ca. 380 euro) er in elke situatie precies zo uit als jij hem nodig hebt.

1
ZIJN TATTOO: 'VOORDAT
DE BOM VALT' – 1982

2
ZIJN ZWARTE GELD

3
ZIJN LIMBURGS
DIALECT

4
ZIJN
ILLEGAAL
GEÏMMI-
GREERDE
HUISHOU-
DELIJKE
HULP

10
DINGEN
DIE EEN MAN VERBODEN
MOET HOUDEN

(Voor zijn schoonmoeder, zijn
voetbalteam of de belasting)

5
PLAYBOY - ALS ZIJN
SCHOONMOEDER OP
BEZOEK KOMT

6
ZIJN INTIEME
BODYLOTION

7
ZICHZELF, VOOR DE ECHTGENOOT
VAN ZIJN BARSCHARREL

8
ZIJN AJAX-TENUE IN DE KUIP

9
ZIJN GEZICHTS-
UITDRUKKING
ALS HIJ VIER
AZEN IN ZIJN
HAND HEEFT

10
ZIJN
VERLEDEN

PLAYBOY ADVISOR

*Hoe krijg ik meer sex met mijn vriendin? Hoe ontstaat een brain freeze?
Hoe blijf ik goede vrienden na een onenightstand? Je leest het allemaal in Playboy Advisor.*

Hoewel het er niet echt weer voor is, heb ik mijn drankjes het liefst ijs- en ijskoud. Het nadeel daarvan is wel die verschrikkelijke brain freeze. Hoe komt dat eigenlijk?

Mark de H. — Zaandam

Wie kent het niet: de eerste grote slok van een ijskoude gin-tonic en dan: aargh! Waarom zulke koude dranken, net zoals slush puppy, vervelende hoofdpijn kunnen veroorzaken, is eenvoudig te verklaren: als je iets ijskouds drinkt, trekken je bloedvaten in een keer samen. Gelijktijdig probeert je lichaam de kou te compenseren en pompt het bloed naar je hoofd. Deze overdruk veroorzaakt de ijskoppijn. Tip: als je je tong stevig tegen je gehemelte perst wanneer je een brain freeze voelt opkomen, ben je er zo weer vanaf.

Waarvan ik zei dat het mij nooit zou overkomen, is toch gebeurd. Na een feestje waar flink gedronken werd, ben ik met een goede vriendin in bed beland. Tja, en nu is het raar en ongemakkelijk tussen ons. Ik wil haar en onze vriendschap eigenlijk niet kwijt, maar hoe lukt het ons om toch vrienden te blijven?

Menno T. — Meppel

Ja, dit is een klassieker. Meestal is de situatie makkelijker op te lossen dan gedacht: volgens de Amerikaanse seksuoloog Justin Lehmiller, die dit fenomeen bij 308 mensen onderzocht heeft, is het allerbelangrijkst om zo open mogelijk over die ene nacht te praten – en als goede vrienden zou je dat wel moeten kunnen. Als je dat doet, blijft de vriendschap volgens Lehmiller bijna altijd wel overeind. In 14,6 procent van de onderzochte gevallen gaat die vriendschap zelfs een stapje verder. *Friends with benefits*, iemand?

Ik ben een trotse nerd en de laatste tijd helemaal into de mobiele games. Nu ben ik nog single, maar wel op zoek naar een vrouw die meedoet met mijn geeky hobby. Hebben jullie tips hoe ik haar zou kunnen vinden?

Jasper L. — Didam

Probeer het eerst eens door een kijkje te nemen in de community van jouw favoriete games. Zelfs die hard pokémon-jagers verbreederen zich met pokédata voor een gezamenlijke jacht. Bij een tweede ontmoeting met je medejager heb je misschien al wel iets beters te doen...

Ik heb nu een tijdje een vriendin en we komen zo vaak bij elkaar over de vloer, dat we praktisch samenwonen in twee huizen. Nu heb ik een paar dagen terug in haar nachtkastje een dildo gevonden. Het was een gigantisch apparaat, terwijl ikzelf normaal geschapen ben. Sindsdien twijfel ik eraan of haar de sex met mij wel bevalt...

Thijmen L. — Utrecht

Maak je alsjeblieft geen zorgen om een sekspeeltje. Volgens een enquête van een online seksshop gebruikt maar liefst 40% van de mensen regelmatig een sex toy. Je vriendin is dus gewoon wat speels. En dildo's zijn meestal ook iets anders gebouwd dan onze edele delen, anders zouden ze geen afwisseling bieden. Je hoeft echt niet jaloers te zijn, ook niet als het een Congolees of Ecuadoriaans model is. Deze mannen voeren de lijst der penislengtes aan met een lengte van bijna 18 centimeter. Ja, ook hier is bloedserieus onderzoek naar gedaan. Wij hebben met een gemiddelde lengte van 14 centimeter een middenmaat, maar wel net zo veel plezier. De techniek is namelijk veel belangrijker!

Ik ben nu een tijdje afgestudeerd en merk wel aan mijn sociale leven dat er wat is veranderd. Tijdens mijn studie had ik veel vrienden, ik zat

nooit om gezelschap of kroeggenoten verlegen. Maar over de jaren worden het er steeds minder. Is dat normaal?

Dennis P. — Groningen

Ja hoor, dat is volkomen normaal. Een onderzoek, dat in het tijdschrift *Royal Society Open Science* is gepubliceerd, laat zien dat een man van midden twintig de meeste vrienden heeft. Vanaf dan gaat het, statistisch gezien, bergafwaarts. De redenen zijn bij bijna alle onderzochte personen hetzelfde: mannen settelen, gaan trouwen en krijgen kinderen. Naast het gezinsleven is er nauwelijks tijd over voor vriendschap. Weinig vrienden hebben betekent trouwens niet dat je naarmate de jaren verstrijken een *lone wolf* wordt. Je hebt misschien minder vrienden, maar de vriendschappen verdiepen zich en worden intenser. Natuurlijk is het wel van belang dat je deze vriendschappen goed onderhoudt. Bel of app je vrienden regelmatig en probeer wat af te spreken om samen een biertje te doen.

Als je al wat langer een relatie hebt, is de kans groot dat je in een sleur terecht komt. Bij mijn vriendin en mij is dat net zo. Op zich is ons liefdesleven wel in orde, maar tegen een beetje meer sex zou ik absoluut geen nee zeggen. Hebben jullie een idee hoe ik dat voor elkaar kan krijgen?

René R. — Sneek

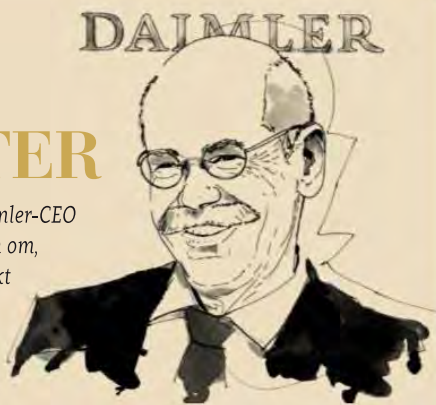
Zet eens wat vaker een muziekje op. Een onderzoek van de firma Sonos toont aan dat koppels die vaak samen muziek luisteren, tot wel 67 procent meer sex hebben. Nou ja, wat zou een Hi-Fi-onderneming ook anders concluderen uit een onderzoek. Het principe klopt wel, trouwens. Het is hetzelfde als bij de babybooms, negen maanden na een stroomstoring. Wie muziek luistert, heeft de tv uitgeschakeld en heeft eindelijk ogen en tijd voor andere dingen.

Heb je zelf een dringende vraag op het gebied van sex, relaties, vrouwen of andere zaken?
Stel 'm aan Playboy Advisor! Mail naar redactie@playboy.nl en wij zullen onze levenswijsheid geheel belangeloos met je delen.

MANAGER MET EEN STER

Geldhelden – leren van de superrijken: Daimler-CEO Dieter Zetsche bouwt zijn volledige concern om, om klaar te zijn voor de toekomst. Dat klinkt erg veelbelovend voor de aandelen; op de beurs wordt tenslotte voor, door en met de toekomst gehandeld.

DE MAN

In 2015 bedroeg zijn uurloon maar liefst 7.000 euro, met een totaalbedrag van een schamele 14,37 miljoen. De verwachting is dat daar dit jaar nog wel een schepje bovenop komt. Maar wees niet jaloers! Succes en de beloning daarvoor staan keurig met elkaar in verhouding, zegt een onafhankelijk onderzoek. Daarnaast is Zetsche geen typische houterige manager: hij gedraagt zich absoluut niet naar zijn 63 jaar, strijkt zijn eigen overhemden en doet, naar men zegt, graag het licht uit in hotelbars.

ZIJN WEG

De van oorsprong Turkse ingenieur komt uit de kweekvijver van Daimler, waar hij zich opwerkte. In 2006, toen Chrysler nog tot het concern behoorde, maakte hij als het populaire personage Dr. Z. reclame op de Amerikaanse televisie. Sinds dat jaar heeft hij het voor het zeggen in Stuttgart. Hij heeft

Daimler losgeweekt van Chrysler en ook het imago van Mercedes flink afgestoft, onder meer door de Formule 1.

WAT WE ERVAN KUNNEN LEREN

Duitse autoaandelen hebben hun eigenaren heel lang veel plezier gebracht, tot het gesprek over dieseldampen ging. Nu wordt door vele deskundigen Daimler beschouwd als een van de meest veelbelovende investeringen voor aandeelhouders en dat is niet alleen omdat de jaarlijkse uitkering per aandeel stijgt. Zetsches plannen voor duurzaamheid vinden veel meer weerklink: hij wil het concern binnen tien jaar radicaal aangepast hebben en een eigen submerk voor e-mobiliteit opzetten. Daimler moet niet alleen auto's verkopen, vindt hij, maar ook iets teruggeven. Discussies over alles wat er bij Daimler & Co. gebeurt, vind je in de investeerdersforum op bijvoorbeeld wallstreet-online.com/community.

LONENDE HOBBY'S

Vijf vrijetijdsactiviteiten die je in je carrière verder brengen.

1

HARDLOPEN

Elke tiende lid van de Raad van Bestuur van een beursgenoteerde onderneming loopt marathons. Meet-rainen loont: een onderzoek van de Universiteit van St. Gallen uit 2009 wijst uit dat er een directe samenhang is tussen loopsport en inkomsten.

2

ZEILEN

Volgens de miljardairstelling van de firma Wealth-X is zeilen de favoriete sport van de rijken. En het Allensbach Instituut voor Demoscopie stelt dat bijna elke tweede zeiler uitsluitend zijn inner circle meeneemt het water op. Leer voor je je laat uitmodigen – of jezelf uitmodigt – wel even een beetje zeiljargon.

3

VOETBAL

Ja, je leest het goed: voetbal is onder bazen en ontlukende bazen nog meer wijdverspreid dan golf. En op die plek verzamelt zich volgens sociologen Jochen Roose en Mike Schäfer als gevolg daarvan het sociaalkapitaal, wat zich in jouw baan kan uitbetalen.

4

GOLF

De klassieker. De netto speeltijd is gering, dus er blijft voldoende tijd over om te praten. En naast het verbeteren van je handicap, neemt ook je handicap als goedverdiener toe. Een onderzoek van de Universiteit van Barcelona in 2008 bevestigt: met golf stijgt ook je salarisniveau.

5

JAGEN EN VISSSEN

Hier houden gestreste topmannen zich nog liever mee bezig dan met skiën. Dat ze de rust van de natuur opzoeken, geeft aan dat er tijdens de jacht en visserij weinig behoefte is aan lange gesprekken. Maar ook stiltes scheppen een band.

WERELDKAMPIOEN

Het ronde moet in het vierkante. Dit geldt niet alleen op het voetbalveld, maar ook in het mannenhuis: drie globes die jouw woonkamer tot een Explorers Club maken.

LICHTGEVENDE GLOBE 'DFN 37 01'

Voor beginners: deze met de hand gelamineerde globe laat een fysieke kaart zien, die bij het inschakelen een licht werpt op de politieke kaart.

€ 269 (Ø 37 cm) /
globes-and-maps.com

HOOGGLANS GLOBE 'ARTLINE BLACK'

Voor ontdekkers: oude en toekomstige reisbestemmingen kun je markeren op deze eyecatcher uit acrylglas met Swarovski-edelstenen.

€ 550 (Ø 34 cm) /
onlyglobes.com

NOSTALGIE GLOBE 'THE LIVINGSTONE'

Voor kieskeurigen: De producent van deze handgemaakte globe geeft gehoor aan jouw speciale verzoek.

The world is the limit!
ca. € 2.400 (Ø 36 cm) /
bellerbayanco.com

BN'ERS CELEBRITIES PLAYMATES CYBERGIRLS STUDENTEN BLOOTGEVEN SPECIALS

PLAYBOY EXTRA

Internationale Celebrities en Playmates

Geniet van de mooiste vrouwen op aarde. Internationale Celebrities, Playmates, Bekende Nederlanders, Blootgeefsters en Studenten. We hebben ze allemaal voor jou op een plek verzameld.

Meer dan 150.000 foto's en video's

Alleen bij Playboy EXTRA vind je alle Playboy- fotografie en video's in een helder overzicht. En uiteraard is alle nieuwe content in HD-resolutie te bekijken.

Continu vernieuwd

Omdat Playboy-fotografen overal ter wereld fotograferen, updaten we continu de inhoud van Playboy EXTRA. Hierdoor blijven we je verrassen met hoge kwaliteit fotografie en videoproducties.

Overal te bekijken

Uiteraard bezoek je Playboy niet alleen vanaf je computer, dus is de Playboy EXTRA-website ook te bekijken op je mobiel of tablet. Zo heb je Playboy altijd bij de hand.

**GA SNEL NAAR
PLAYBOYEXTRA.NL**

HAZES ZÍNGT, HOLLAND!

André Hazes *will never die*. Loop op de bonnefooi drie bruine kroegen in de Jordaan binnen en je hebt die ouwe Hazes zijn levenslied horen zingen. Cultureel erfgoed dat de afgelopen jaren reeds ontelbare malen eer aan gedaan is. Een tv-programma, een bioscoopfilm, een musical en sinds 2013 vindt in Ziggo Dome jaarlijks *Holland Zingt Hazes* plaats, een muziekspektakel waarin bekende Nederlandse artiesten de hits van André zingen. In maart is het tijd voor alweer de vijfde editie, dan veran-

dert de Ziggo Dome weer in de grootste bruine kroeg van Nederland. Behalve Jeroen van der Boom, Xander de Buissonjé, Edsilia Rombley en Johnny de Mol komen er ook echt grootheden als Anouk en Willeke Alberti langs om te zingen met André Jr. en Roxeanne Hazes. God, wat is die laatste goed opgedroogd en onverminderd grappig. Online noemt ze zich Dochter Dré. De ouwe André is er overigens ook gewoon bij. Dankzij state-of-the-art hologramtechnie-

ken maakt André Hazes zijn officiële debuut in de Ziggo Dome. Kijk, dat is nog eens een postuum eerbetoon. Het is de eerste keer dat deze techniek überhaupt in Nederland te zien is. 'Bij dit hologram kun je tot een meter rondom André lopen en écht het gevoel krijgen dat hij er staat,' aldus producent Patricia Kok van Stage Entertainment. Omdat de vier shows snel uitverkocht waren, is er nog een vijfde concert toegevoegd op vrijdag 17 maart.

POINT BREAK

Ik wilde niet flauw doen, dus zei ik ooit 'eh, ja' toen een filmmaatschappij mij vroeg of ik ter opluistering van de release van *The Rise of The Silver Surfer* wellicht een parachutesprong wilde maken in Spanje, inclusief een vrije val van anderhalve minuut. Dan was ik – dat was namelijk het idee – zelf ook een beetje Silver Surfer. Eenmaal hoog boven de Sierra Nevada in een gebutst propellervliegtuig, kreeg ik acuut spijt van mijn dappere toezegging. De types in deze grommende Pilatus PC 6 Porter leken verdacht veel op de cast van *Point Break*, waarin Patrick Swayze met z'n thrillseekers kicks zoekt in bankovervallen, surfen en spectaculaire parachutesprongen. Net nadat we waren opgestegen, knalde Oasis bijvoorbeeld keihard uit circa 26 speakers, die de Spaanse para-hoofli's ongetwijfeld lukraak in dit toestel hadden ingebouwd, waarbij ze, vreesde ik, alle constructiebepalingen van de fabrikant overtraden. En terwijl het uitzicht steeds meer op Google Earth begon te lijken, brulden al die waaghalzen mee: 'You gotta roll with it. Don't let anybody get in your way.' Waarvan akte. De hippie-achtige piloot van ons toestel vond het ondertussen geinig om zo nu en dan een Stuka-achtige duikvlucht af te wisselen met een subsonische klim, zodat ik steeds even gewichtloos door de cabine zweefde. De sprong en vrije val gingen iets later Godlof goed (geweldig zelfs). Als ik het moment dat ik uit de kist kletterde zou moeten samenvatten, denk dan aan de eindscène van *Butch Cassidy & The Sundance Kid*. Dik een half jaar later zag ik echter een eng berichtje in de Telegraaf. Onder de kop 'Ernstig parachutisten-ongeluk in Spanje' las ik dat het toestel van mijn clubje mid-air finaal doormidden was gebroken, met als gevolg twee doden en drie dwarslaesies voor de in paniek gesprongen parachutisten. *Point Break*, letterlijk.

TEKST JAN-HENK ZANDBERG

RYAN REYNOLDS

'IN AMSTERDAM BEN IK ANONIEM'

➤ **In de spacethriller *Life* is Ryan Reynolds nu een astronaut, die aan boord van zijn ruimteschip een Mars-schepsel moet temmen. Wij spreken de acteur in Londen over zijn Hollywood-carrière, die sinds *Deadpool* op eens weer in de lift zit.**

Ryan, je naam circuleert weer op veel Hotste-acteur-van-Hollywood-lijstjes. Blij mee?

Daar zit mijn moeder achter en ik mail zelf met de bladen of ik op de cover mag...

Oké, en nu serieus...

Er is totaal geen strategie aan te pas gekomen. Joh, dik twintig jaar terug ben ik onder protest van mijn vader naar Los Angeles vertrokken om stand-up te worden. Hij was bang dat ik daar als zwerver zou eindigen, maar dat was nou eenmaal mijn droom. Ik kon goed grappen over mezelf maken, maar Robin Williams-materiaal was ik niet. Nadat ik een jaar in een lek bestelbusje heb gewoond, kreeg ik na een auditie prompt een filmrolletje. Die Hollywood-carrière is mij overkomen. En dit dus ook.

We zien je nu in de hectische scifi-blockbuster *Life*, maar nog niet zo lang geleden was je Mister Romcom in Hollywood. Heb je dat genre opzettelijk afgezworen?

Niet per se, er zijn alleen niet zoveel leuke scripts voor romantische komedies.

Het is wel opvallend dat er net als jij zoveel Canadezen in Hollywood succes koesteren.

Daar heb ik wel een verklaring voor. Amerikanen moet je zien als onze grote broers, en die vin-

den zichzelf vaak geweldig. Dat gevoel kennen wij niet. Canadezen kennen nog de kunst om zichzelf belachelijk te maken, een zeer nuttige eigenschap in LA. Niet voor niets leveren wij al decennia komieken af, van John Candy en Dan Aykroyd tot Jim Carrey en Seth Rogen.

Je hebt ook wat met Amsterdam, toch? Vorige zomer was je er nog voor opnames van *The Hitman's Bodyguard*. Waarom bevalt onze hoofdstad jou zo goed?

Niet om de reden die iedereen denkt... Ik huur liever een fietsje en toer door de oude binnenstad, die overigens een plattegrond heeft als een duimafdruk, is je dat opgevallen? Ik vind het heerlijk om anoniem in Amsterdam te verdwalen.

Iets anders: je vrouw, Blake Lively, is actrice en voor zover wij weten heb je eerder ook alleen binnen de filmwereld gedatet. Is dat, eh, niet wat beperkt?

Nee, hoor, het gebeurt ook in de luchtvaartindustrie, of bij mensen die werken in de gezondheidszorg. Maar je hebt gelijk: ik heb m'n rondjes wel gemaakt. Vind je het gek? Ik ben 40. Bovendien: ik kreeg na de eerste liefdesscène niet meteen een crush op mijn tegenspeelsters, hoor. Da's voor beginners.

Je bent minder schichtig over je privéleven, dan een paar jaar terug. Hoe komt dat?

Ik ben minder cynisch. Ik ben nu vader. Je bent je leven kwijt, maar het is geweldig!

Life draait vanaf 23 maart in de bioscoop

LA NOIR

➤ Niet alleen de *Top Gear*-reïncarnatie *The Grand Tour* is een reden om aan Amazon Prime te snuffelen, ook de hardboiled cop-serie *Bosch* blijkt om te smullen. De reeks is opvallend nauwkeurig gebaseerd op de beroemde Harry Bosch-thrillers van schrijver Michael Connelly. Het is net alsof al zijn zinnen en beschrijvingen perfect zijn gevisualiseerd, inclusief het even groezelige als zonnige Los Angeles, dat ook in Bosch bijna een zelfstandig personage is. Goed, de reeks, die overigens bevolkt wordt door topacteurs uit bijvoorbeeld *The Wire*, grossiert in clichés. Harry Bosch zelf (Titus Welliver) is natuurlijk een brute kettingrokende anti-held, die in een constante staat van oorlog verkeert met zijn superieuren en die (uiteraard), een knappe jonge agente na twee one-liners in zijn sponde krijgt. Ze worden echter smeugig uitgeserveerd, dat scheelt. Bovendien werken de plots – hij begint met een onderzoek naar een kindermoord – als page-turners in deze slimme en zeer verteerbare LA Noir.

Nu op Amazon Prime

HORROR-SPROOKJE

➤ Videoland heeft op haar streaming-portal een heus filmhuishoekje gecreëerd. Meest opvallende titel is *The Neon Demon*, een fel horrorsprookje over een piepjong model (Elle Fanning) in een jaloers en hongerig Los Angeles. Deze productie van het Deense wonderkind Nicolas Winding Refn, die eerder *Drive* draaide, werd op het festival van Cannes overigens omschreven als een zieke versie van een Calvin Klein-commercial. Oordeel zelf.

The Neon Demon, nu op Videoland.nl

X-HUGH

➤ *Logan* is de tiende X-Men-film, of zo u wilt: de derde Wolverine-editie, starring Hugh Jackman. Na 17 jaar vormt dit de finale voor Wolverine (want Hugh kapt ermee). Hij vindt zichzelf nu als verbitterde alcoholist terug in een apocalyptisch New Mexico, waar hij de oude Professor X babysit. Dat er weinig X-collega's over zijn, maakt het er niet beter op. En ja – je verwacht het niet – toch wordt er weer een beroep gedaan op zijn (tanende) superkrachten.

Vanaf 2 maart in de bioscoop

PANNA ROFFA

Toen tweevoudig wereldvoetballer van het jaar Ronaldinho in 2008 van Barcelona naar AC Milan verkaste voor de lieve som van 21 miljoen euro, had hij maar één wens. Bij zijn presentatie in San Siro (capaciteit 80.000) moest Soufiane Touzani uit Rotterdam trucjes komen doen. Sorry? De vrolijke Braziliaan met een arsenaal aan schijnbewegingen waar topverdedigers als Jaap Stam en Rio Ferdinand nog steeds slecht van slapen, dé wil een straatvoetballer uit Rotterdam op z'n fuif?

Jazeker, Touzani is een fenomeen. Zijn YouTube-filmpjes worden massaal bekeken. Wat gebeurt er dan in die video's? Daarin drijft hij topvoetballers als Mario Balotelli, Xavi, Robin van Persie en Thierry Henry tot waanzin met zijn dribbels en panna's. Computerfabrikant Electronic Arts baseerde zelfs de game *FIFA Street* op de uitschuifbare beentjes van de Rotterdammer. Ook het koninklijk huis mag zich graag laten entertainen door Soufiane. Bij de troonswisseling luisterde hij het boottochtje van Willem-Alexander en Máxima op met z'n balgoochelarij.

Naast zijn YouTube-kanaal TouzaniTV heeft hij nu ook een eigen programma op RTL 7, elke maandagavond om 22.00 uur is *Tiki Taka Touzani* te zien. Daarin wordt hij elke aflevering opgehaald door een bekende voetballer, die een kijkje geeft in diens leven. Hij is onder meer op pad geweest met Luuk de Jong, Tonny Vilhena en Hakim Ziyech.

TEKST NICK KLAESSENS

5.000

dollar kregen de Peppers om hun derde album te maken. Daarvan ging 2.000 dollar op aan heroïne en cocaïne.

3

Little Butthairs. Zo heette het 'bandje voor de lol' van Kiedis en Flea.

38

liedjes schreef RHCP in 2006 voor *Stadium Arcadium*, hun enige nummer 1-album.

PEP
PERS

1988

was het jaar dat Kiedis & co gehuld in slechte witte sportsokken om hun geslachtsdelen het Pinkpop-podium betraden.

30

man kwamen er kijken naar de eerste Peppers-show.

Tekenaar Ethan van Sciver heeft in 1979 stiekem het woordje 'sex' op elke pagina verwerkt van X-Men nummer

118

LO
GAN

127

miljoen dollar is er uitgetrokken voor deze nieuwe Marvel-film.

50

jaar van nu zal de wereld eruitzien zoals in de film *Logan*.

X-23

speelt een belangrijke rol.

1974

was het jaar dat Wolverine voor het eerst opdook in de comic *The Incredible Hulk*.

BELASTINGDIENST

Prince is dood. Al een poosje hoor. Het was geen held van me, maar ik had wel *mad respect* voor de Minneapolis Midget. Gruizige gitaarsolo's, altijd omringd door fantastische muzikanten (Hallo, Candy Dulfer!) en van die liedjes waar je zelfs Vladimir Poetin en Victoria Beckham mee kan ont-dooien. Tot voor kort was er een hele generatie die niet even kon checken waar die ouwelui het over hadden als het over Prince ging. Er was namelijk nog geen kruimel van hem te beluisteren op Spotify, Apple Music en SoundHound. Fans die concertvideo's of clips uploaden naar YouTube kregen een claim aan de broek. Prince vocht tijdens zijn leven een felle strijd tegen streamingdiensten, omdat hij de vergoeding niet in verhouding vond staan met de waarde van zijn werk. Alleen Tidal, de dienst van Jay Z die eigenlijk niemand gebruikt, behield de streamingrechten.

Behalve een gigantische discografie liet Prince ook een torenhoge belastingschuld achter. Dat laatste is toch maar mooi een *ge-lukkigie* voor Spotify-gebruikers. De nabestaanden van Prince Rogers Nelson kregen een blauwe envelop in de brievenbus met daarin het bericht dat er nog 100 miljoen dollar openstaat. En zo werd besloten om een nieuwe deal te sluiten met andere online muziek-aanbieders. Voilà, op de dag van de Grammy Awards: alle platen die Prince tussen 1978 en 1996 maakte, zijn nu te beluisteren via Spotify. Dat zijn er bijna twintig, waaronder '1999', 'Purple Rain' en 'Sign O' The Times'. Soms maakt de Belastingdienst dingen dus toch leuker. Prince leeft weer.

WASHINGTON TC

Thievery Corporation — *The Temple of I & I*

➤ Sinds die halvegare koeke-waus met die rossige hamstercoupe zijn intrek heeft genomen in het Witte Huis, is het elke dag prijs in Amerika. Trump roeptoetert en beschuldigt alsof het een lieve lust is. En nog steeds haalt elke natte wind onze kranten en journaals. Maar er gloort hoop in Washington DC. Er komen zowaar nog vette dingen vandaan, die de boel maximaal ontspannen. Zo brachten triphop-legendes Thievery Corporation onlangs hun tiende studioalbum uit: *The Temple of I & I*. En zoals de titel al doet vermoeden, klinkt die weer vanouds Jamaicaans met een stadse bite. Rob Garza en Eric Hilton verkennen alweer twintig jaar samen de krochten van rootsreggae, dub, dancehall, bossa nova en electronica. En vooruit: triphop

en rap. Trippy beats begeleiden de echoënde melodietjes en de met wah-wah doordrenkte grooves. En zonnig dat het klinkt joh. Kan haast niet in Washington opgenomen zijn. Liefelingsliedjes zijn 'Letter To the Editor' en 'Road Block', toevallig allebei met reggaezangeres Raquel Jones. Van die mistige tracks waarbij – als je ze hard over een soundsystem in Kingston Town hoort – het je geen fuck kan schelen als je ondertussen beroofd wordt. Wie thuis luistert, zal zichzelf op Booking.com vinden om een reis naar Jamaica te boeken. Verder genoeg variatie en materiaal voor een danspasje of twee. Op 1 maart stonden ze in een strak uitverkochte Paradiso. Het is te hopen dat er iets van dat relaxte en kalme sfeertje blijft hangen in de hoofdstad van Amerika.

ED SHEERAN

Het is met Ed Sheeran een beetje hetzelfde als met James Blunt. Of je zijn *gesingersongwrite* nou trekt of niet, het is onmogelijk om die gast niet aardig te vinden. Hij kan wel wat hoor trouwens, zo bewees hij tijdens de Grammy Awards. Een technisch vernuftig showtje dat veel belooft voor begin april als de aardbeiblonde Brit twee keer in een bomvolle Ziggo Dome staat. Probeer gerust zijn nieuwe album *Divide* eens.